DOI: https://doi.org/10.58253/2078-1628-2026-1-1(35)-023

УДК 330.322:005.52
JEL G31, O16

Володимир Анатолійович ШАЛЕНИЙ
кандидат економічних наук, доцент,
докторант кафедри торговельного підприємництва,
товарознавства та управління бізнесом,
Одеський національний технологічний університет,
м. Одеса, Україна
https://orcid.org/0000-0003-2671-4776
shalenyy19041980@gmail.com

Максим Миколайович БЕНИК
аспірант кафедри торговельного підприємництва,
товарознавства та управління бізнесом,
Одеський національний технологічний університет,
м. Одеса, Україна
https://orcid.org/0009-0007-4779-5444
maksim.benyk@gmail.com

ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

У статті досліджується проблема методичного забезпечення процесу оцінювання інвестиційного забезпечення розвитку підприємства. Визначено актуальні джерела фінансування інвестиційних проєктів для підприємств в сучасних умовах. Виокремлено основні групи факторів, що впливають на інвестиційну привабливість, зокрема фінансові, операційні, інституційні та соціально-економічні. Систематизовано основні підходи та методики, що застосовуються для оцінювання інвестиційних проєктів. Під час оцінки інвестиційної привабливості запропоновано орієнтуватися на науково обґрунтовані економічні показники, а також підкреслено важливість урахування неформалізованих критеріїв. Наведено економічний і аналітичний огляд ключових методів оцінювання інвестиційних проєктів, а також окреслено їхні недоліки в контексті їх застосування для підприємства. Обґрунтовано необхідність адаптації підходів до галузевої специфіки та сучасних умов господарювання. А також запропоновано напрями удосконалення оцінки інвестиційного забезпечення з урахуванням сучасних викликів, зокрема впливу воєнного стану та потреби в післякризовому відновленні економіки.

Ключові слова: *інвестиції, інвестиційне забезпечення, розвиток підприємства, інвестиційна привабливість, методичні підходи, підприємство, інвестиційний клімат, оцінювання, фактори впливу.*

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими й практичними завданнями. Сучасні умови, зумовлені пандемією та воєнним часом, ставлять підприємницьку діяльність у жорсткі рамки, де питання виживання виходить на перше місце, що потребує кардинальних рішень для забезпечення конкурентоспроможного функціонування підприємства та подальшого розвитку. Все це можливо завдяки наявності інвестиційних ресурсів та цілеспрямованому їх використанню з урахуванням інвестиційної привабливості. Більшість випадків щодо привабливості вітчизняних підприємств, особливо в умовах пандемії, для інвесторів не є сприятливими через низький рівень конкурентоспроможності на ринках, як на зовнішньому, так і на внутрішньому. Така ситуація має сформувати вектор пошуку адекватних рішень щодо оцінювання інвестиційного забезпечення вітчизняних підприємств.

Аналіз останніх публікацій по проблемі. У сучасній економічній науці значна увага приділяється удосконаленню методичних підходів до оцінки інвестиційного забезпечення розвитку підприємства. Вагомий внесок у цей напрям зробили вітчизняні науковці, зокрема Д. С. Аранчій, Л.В. Іванченкова, Н.Й. Басюркіна, Н. О. Крихівська, Г. М. Чернишова, А. П. Гайдуцький, Г. В. Козаченко, В.В. Лагодієнко, Т. В. Майорова, Т.Г. Венгуренко, С.А. Стахурська та інші. Їхні дослідження сприяли формуванню теоретичних засад інвестиційного забезпечення підприємства і стали підґрунтям для практичної оцінки інвестиційного потенціалу. Отримані наукові результати дозволяють ідентифікувати та систематизувати ключові фактори, що впливають на рівень інвестиційної привабливості як окремих суб'єктів господарювання, так і на національну економіку загалом.

Виділення раніше невирішених частин загальної проблеми. В багатьох дослідженнях в області оцінювання інвестиційної привабливості підприємств та аналізу існуючих методичних підходів щодо вирішення проблеми приділено багато уваги оцінці фінансового стану майбутнього об'єкту інвестування, однак ще залишається багато питань щодо вибору найбільш об'єктивного методичного підходу в сучасних умовах з урахуванням специфіки галузі.

Формулювання цілей дослідження. Метою статті є узагальнення сучасних методичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості підприємства з урахуванням актуальних економічних умов в Україні, а також обґрунтування доцільності використання комплексної системи показників для ухвалення ефективних управлінських рішень.

Виклад основних результатів та їх обґрунтування. У сучасних умовах глобалізації та ринкової нестабільності забезпечення ефективного розвитку підприємства неможливе без якісного інвестиційного забезпечення. Інвестиції є головним джерелом модернізації, інновацій, впровадження нових технологій і, відповідно, зростання конкурентоспроможності. Тому особливої актуальності набувають розробка та застосування ефективних підходів до оцінювання інвестиційного потенціалу та забезпечення розвитку підприємства.

На сьогодні в економічній науці існує велика кількість підходів до оцінювання інвестиційного забезпечення розвитку підприємства.

Однією з перших спроб дослідження інвестиційного забезпечення країни вважається розробка Гарвардської школи бізнесу, здійснена у другій половині 1960-х років. У її основу було покладено експертну шкалу, сформовану на базі низки показників, що дозволяли порівнювати інвестиційний клімат різних держав і регіонів. Надалі оцінювання інвестиційного забезпечення поступово ускладнювалося і вдосконалювалося. Багато провідних західних консалтингових компаній, а також економічні видання почали розробляти власні підходи до аналізу економічної ситуації в окремих країнах, регіонах і галузях з точки зору їх інвестиційного забезпечення для потенційних інвесторів [3].

Інвестиційне забезпечення безпосередньо залежить від стану інвестиційного клімату. Деякі дослідники вважають ці концепції тотожними, стверджуючи, що інвестиційне забезпечення та інвестиційний клімат є за своєю суттю однаковими поняттями.

Огляд наукової літератури свідчить, що сучасні теоретичні дослідження в галузі інвестиційного забезпечення зосереджені переважно на визначенні та формуванні основних понять, пов’язаних з інвестиціями. Проте питання щодо відмінностей або єдності понять «інвестиційний клімат» та «інвестиційна привабливість» залишається дискусійним. Це передбачає існування трьох основних підходів до класифікації цих понять, що враховують як кількісні, так і якісні характеристики елементів інвестиційної привабливості або інвестиційного клімату [1].

Сьогодні існує низка авторських і міжнародних методик: рейтингові агентства (Fitch, S&P, Moody`s), методика IFC, системи Doing Business, а також підходи на рівні галузей та окремих підприємств, табл.1. [3].

Отже, комплексний підхід, що поєднує міжнародні стандарти, локальні особливості та специфіку, є найефективнішим для об’єктивної оцінки інвестиційного забезпечення підприємств в Україні.

Сучасна ринкова ситуація, що відзначається високим рівнем непередбачуваності, постійно вимагає генерування нових ідей і підходів. Одним із чинників, здатних стимулювати цей процес, є інвестиційне забезпечення підприємства, що слугує основою для прийняття ефективних управлінських

рішень, організованих відповідно до його поточного рівня розвитку. Оцінювання інвестиційного забезпечення є складним і багатоаспектним завданням, яке потребує застосування комплексного, проблемно-орієнтованого підходу. Такий підхід має ґрунтуватися як на глибокому аналізі фінансового стану підприємства, так і на прогнозуванні його майбутніх перспектив [2].

Відповідно до Методики, інвестиційне забезпечення підприємства трактується, як ступінь відповідності фінансових, виробничих, організаційних та інших параметрів очікуванням і вимогам інвестора щодо конкретного суб'єкта господарювання. Цей рівень може бути визначений або оцінений за допомогою відповідних показників, зокрема шляхом розрахунку інтегральної оцінки.

Слід зауважити, що дана методика має низку недоліків [13]:

по-перше, вона не враховує галузевих особливостей функціонування підприємств, що істотно знижує точність оцінки.

по-друге, при визначенні інвестиційного забезпечення підприємства у складі оціночних показників відсутні індикатори, які відображають рівень забезпеченості складу оціночних показників у разі визначення інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств, не включені показники, які характеризують забезпеченість та ефективність використання землі;

по-третє, часто виникають ситуації, коли показники різних груп суперечать один одному, відображаючи протилежний фінансовий стан підприємства, через що можливо дати хибну оцінку в кінцевому результаті.

Таблиця 1

Характеристика основних підходів до оцінювання інвестиційних проєктів

Методика / Організація	**Критерії оцінювання**	**Рівень застосування**	**Переваги**	**Недоліки**
Fitch, S&P, Moody's (кредитні рейтингові агентства)	Платоспроможність, боргове навантаження, макроекономічна стабільність	Держави, великі корпорації	Висока довіра інвесторів, глобальне охоплення	Недоступність для малого бізнесу, критика за упередженість
IFC (International Finance Corporation)	Фінансова звітність, ESG, корпоративне управління, прозорість	Компанії країн, що розвиваються	Глибока експертна оцінка, фокус на сталий розвиток	Складність доступу, потреба у повній звітності
Doing Business (World Bank) *(до 2021 року)*	Регуляторне середовище, доступ до кредитів, захист інвесторів, податкове навантаження	Держави	Порівняльний аналіз країн, простота сприйняття	Зупинено через критику, не враховував неформальні чинники

Авторські методики (Т.В. Майорова, Г.В. Козаченко)	Інтегральна оцінка фінансових, виробничих, інституційних факторів	Підприємства, галузі	Адаптованість до умов України, гнучкість	Потреба в актуалізації під реалії ринку
Галузеві моделі (бенчмаркінг, індикативні оцінки)	Специфічні показники ефективності (наприклад, в ІТ: інновації, в агро: врожайність)	Галузі, компанії	Висока релевантність, врахування контексту	Обмежена універсальність, залежність від статистики

Джерело: створено автором на основі [3, 6, 8, 11]

Серед найбільш поширених підходів до оцінювання інвестиційного забезпечення розвитку підприємства можна виділити такі (рис. 1).

Аналізуючи рис.1, можна сказати, що вибір конкретного підходу або їх комбінації залежить від специфіки підприємства, галузі та стратегічних цілей розвитку. Рекомендується використовувати комплексний підхід для отримання більш повної та об'єктивної оцінки інвестиційного забезпечення підприємства.

Незважаючи на різноманітність підходів, багато методик мають суттєві обмеження, зображені на рис. 2.

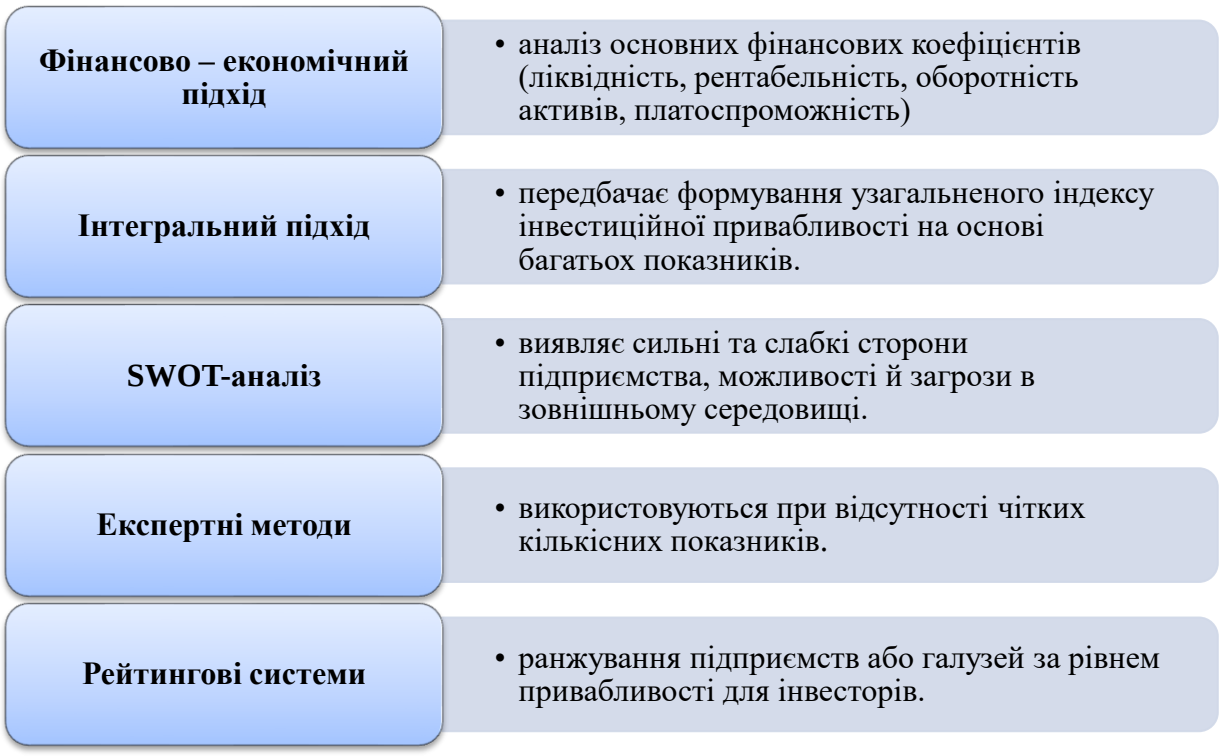

Рис. 1. Підходи до оцінювання інвестиційної привабливості підприємства

Джерело: розроблено авторами за [8]

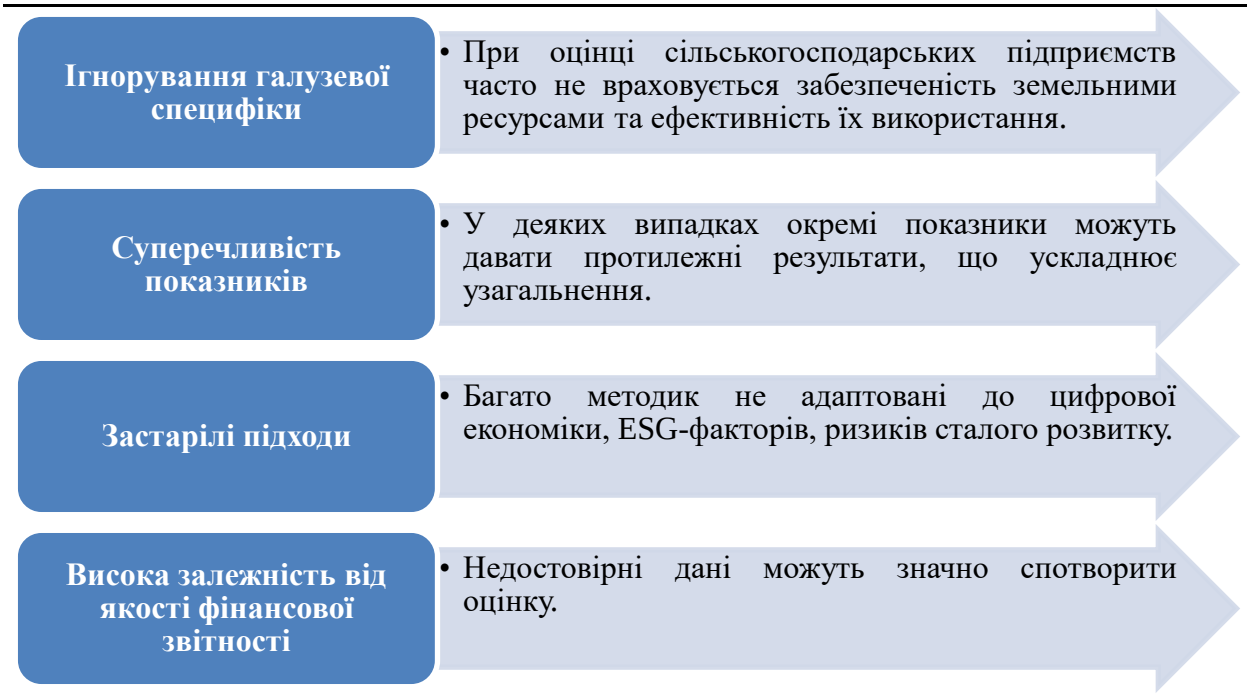

Рис. 2. Проблеми та недоліки існуючих підходів [5]

Джерело: розроблено авторами за [8]

Особливої уваги заслуговує методика, розроблена вченими Інституту аграрної економіки, оскільки вона враховує специфіку діяльності сільськогосподарських підприємств.

Проте дана методика є дещо громіздкою та потребує значного обсягу інформації про об’єкт дослідження.

Оцінюючи інвестиційну привабливість, варто спиратися на науково обґрунтовані економічні критерії, зокрема прибутковість, доцільність, рівень капіталізації, корисність, окупність і загальну ефективність [15].

Інвестиційна привабливість формується під впливом комплексу факторів, які зумовлюють її рівень і визначають систему оцінювальних індикаторів. Серед ключових чинників варто виокремити обсяг інвестицій, галузеву специфіку та ринкову структуру, рівень виробничого потенціалу, а також стан матеріально-технічної бази. При цьому слід ураховувати як внутрішні (ендогенні), так і зовнішні (екзогенні) детермінанти впливу.

На сьогодні акцентується увага на доцільності врахування неформалізованих критеріїв під час оцінювання інвестиційної привабливості підприємства. Йдеться про характеристики та аспекти його діяльності, які не підлягають кількісному виміру й не мають уніфікованих методик розрахунку, а оцінюються на основі логічного аналізу. Підтримуючи ідею про необхідність включення таких критеріїв до системи оцінки, доцільно зосередитися на

показниках соціального, репутаційного та інтелектуального капіталів, а також на рівні корпоративної соціальної відповідальності підприємства в межах відповідного ринкового сегмента [5].

У таблиці 2 систематизовано найбільш поширені в наукових дослідженнях та практичній діяльності підходи до оцінювання інвестиційних проєктів, представлено їх змістові характеристики, а також наведено ключові аналітичні індикатори, що мають особливе значення для інвесторів під час ухвалення рішень [15].

На етапі оцінки інвестиційної привабливості важливу роль відіграє аналіз фінансового стану та фінансової стійкості підприємства. Однак для підприємств показники, що використовуються в рамках традиційних фінансово-економічних підходів, часто не є достатніми для прийняття обґрунтованих інвестиційних рішень, оскільки вони можуть не враховувати специфіку та обмеженість ресурсів таких підприємств.

Зокрема, при виборі інвестиційних проєктів для стартапів, крім фінансово-економічних показників, важливими є також фактори, пов’язані з кон’юнктурою ринку, тенденціями розвитку галузі, оцінкою бізнес-ідеї та її інноваційним потенціалом. Оцінка таких аспектів дозволяє інвесторам ухвалювати рішення, які не обмежуються лише фінансовими параметрами, а також враховують ризики та можливості, пов’язані з новими підприємницькими ініціативами [4].

Існують різні методики оцінювання інвестиційної привабливості окремих суб’єктів господарювання. Варто зауважити, що ці підходи суттєво відрізняються між собою за методами аналізу та обробки інформації, набором використовуваних показників і критеріями оцінювання. Для забезпечення обґрунтованого вибору відповідної методики доцільним є її класифікація за певними ознаками (табл. 3).

Таблиця 2

Економіко-аналітична характеристика методів оцінювання інвестиційних проєктів

№ п/п	Методи	Характеристика методу	Основні показники
1.	Чистої приведеної вартості (NPV)	Цей метод полягає у дисконтуванні прогнозованих грошових потоків від проєкту до теперішнього моменту з урахуванням ставки дисконту.	– чистий дисконтований дохід – чиста приведена вартість чистий приведений дохід; – чистий приведений прибуток; – чистий приведений ефект; – чиста поточна вартість.
2.	Внутрішньої норми	Визначає ставку дисконту, за якої NPV проєкту дорівнює нулю.	– індекс прибутковості проєкту; – прибутковість капіталу;

	дохідності (IRR)		– валова маржа.
3.	Періоду окупності (Payback Period)	Оцінює строк, за який інвестиції будуть повністю повернуті за рахунок чистих грошових надходжень.	– дисконтований строк окупності капітальних вкладень.
4.	Індекс прибутковості (PI) і коефіцієнта ефективності інвестицій (ARR)	Оцінка відношення дисконтованого чистого доходу до стартових інвестицій (IP), оцінка відношення середньорічного прибутку до середнього значення інвестицій (ARR).	– внутрішня норма рентабельності; – коефіцієнт ефективності інвестицій.
5.	Інтегральний	показникам присвоюються вагові коефіцієнти, які залежать від характеру кредитування та обмежень за термінами окупності проєкту (або термінами кредитування).	– ліквідності (коефіцієнти поточної, швидкої та абсолютної ліквідності), коефіцієнти автономії, участь власних оборотних коштів у оборотних активах, реальної вартості майна, співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості, коефіцієнти оборотності активів і показники дохідності (коефіцієнт виплати дивідендів та рівень виплати дивідендів).

Джерело: складено за даними [15]

Аналізуючи таб.1, можна сказати, що на етапі оцінки інвестиційної привабливості підприємства, ще зазвичай аналізують фінансовий стан та фінансову стійкість підприємства, хоча не для всіх підприємств не завжди показники за такими підходами є повними, а й відповідно, достатніми для прийняття інвестиційних рішень. До прикладу, під час вибору проєкту стартапу насамперед обираються проєкти, за якими здійснюється аналіз фінансово-економічних показників, кон’юнктури ринку, тенденцій галузі, оцінка бізнес-ідеї тощо. Залежно від форми відображення вихідних даних результати оцінки можуть бути представлені у вигляді рейтингової шкали, за якою за рейтингом формуються об'єкти інвестиційної привабливості.

Таблиця 3

Класифікація підходів до оцінювання інвестиційної привабливості підприємства

№ п/п	Методи	Характеристика методу
1.	За походженням	на зарубіжні
		вітчизняні
		змішані (останні являють собою адаптовані до національних економічних умов зарубіжні підходи)
2.	Залежно від рівня оцінювання інвестиційної привабливості	макроекономічний рівень - спрямований на визначення інвестиційного клімату країни в цілому
		мезоекономічний рівень охоплює підходи, які дозволяють оцінити інвестиційну привабливість окремих регіонів або галузей національного господарства.
		мікроекономічний рівень передбачає оцінювання інвестиційної привабливості конкретного суб'єкта господарювання.
3.	За сферою застосування	орієнтовані на аналіз інвестиційної привабливості окремих галузей економіки.

Джерело: складено автором на основі [7, 9, 10]

Типової шкали, тобто шкали типів або класів інвестиційної привабливості, на якій розміщуються об'єкти інвестиційної привабливості залежно від типу або класу інвестиційної привабливості, до якого вони належать (рис. 3).

Отже, аналізуючи рис.3, можна сказати, що основна характеристика шкали або класів інвестиційної привабливості підприємства полягає у систематизованому підході до оцінки підприємства за сукупністю критеріїв, що дозволяють інвесторам обґрунтовано приймати рішення щодо вкладення коштів. Головною метою шкали є надання інвестору чіткого сигналу про потенційні вигоди або ризики інвестування в конкретне підприємство.

Аналізуючи методику Т. В. Майорової, яка передбачає розрахунок низки коефіцієнтів, представлених у Положенні «Про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації» [12], з подальшим визначенням рейтингу інвестиційної привабливості.

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства за методикою Т. В. Майорової проводиться на основі аналізу фінансового стану підприємства. Результатом застосування запропонованої методики має бути рейтингова оцінка. Після розрахунку цих показників й визначення їх відповідності до нормативу, користуються табл.4., в якій представлена рейтингова система для оцінки рейтингу інвестиційної привабливості підприємства [11].

Рис. 3. Основні характеристики шкали або класів інвестиційної привабливості підприємства

Джерело: розроблено авторами за [6]

Оцінка виражається у відсотках відповідності нормативним значенням. Залежно від отриманого результату, підприємство відноситься до одного з п’яти рівнів інвестиційної привабливості.

За допомогою цієї шкали інвестор швидко оцінить фінансову стабільність підприємства та ухвалить обґрунтоване рішення щодо інвестування. Дана методика є відносно простою у застосуванні й підходить для підприємств практично будь-якої форми власності.

Але основним недоліком даної методики є те, що, як правило, на основі проведеного аналізу встановлюється неповна відповідність деяких показників нормативним значенням, і це призводить до того, що формула розрахунку рейтингу може мати певні похибки, тобто потрібно замінювати деякі складові даної формули.

Таблиця 4

Методика Т. В. Майорової: рейтингова шкала

№ п/п	Оцінка відповідності	Рейтинг	Характеристика
1.	90-100%	Високий	Висока платоспроможність, відмінний фінансовий стан
2.	80-90%	Достатній	Достатньо добрий фінансовий стан. Клієнт із мінімальним ризиком
3.	60-80%	Задовільний	Задовільний фінансовий стан та рівень платоспроможності
4.	40-60%	Недостатній	Надійність підприємства викликає підозру, недостатній рівень платоспроможності
5.	0-40%	Поганий	Фінансовий стан поганий. Вкладення коштів у підприємство є надризиковим.

Джерело: складено автором на основі [11]

Висновок. У результаті проведеного дослідження встановлено, що інвестиційне забезпечення є багатофакторним показником, який відображає фінансовий стан, операційну ефективність, інноваційний потенціал та зовнішньоекономічну діяльність підприємства. Результати досліджень мають значну прикладну цінність для побудови системи управління інвестиційною привабливістю на мікро - та макрорівнях.

Запропонована методологія інтегрованої оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, яка передбачає розрахунок інтегрального показника, базується на оцінці діяльності підприємства у таких сферах, як - оцінка стану власності, фінансової стійкості, ліквідності, рентабельності ділова та ринкова діяльність. І якщо ми можемо погодитися зі структурою груп показників, що характеризують об’єкт інвестування, то наповнення їх змістом потребує ретельного огляду та вдосконалення. Особливо це стосується групи показників, що характеризують ринкову діяльність підприємства.

Перспективи подальших досліджень. Перспективи подальших досліджень у межах зазначеної проблематики полягають у необхідності інтеграції класичних теорій репутаційного менеджменту, інноваційного

маркетингу та економічної безпеки з викликами цифрової трансформації суспільства та новими геоекономічними реаліями.

По-перше, системний розвиток ідей щодо репутації як складника інтелектуального капіталу та інструменту конкурентоспроможності потребує дослідження механізмів капіталізації цифрового репутаційного сліду підприємств в умовах поширення штучного інтелекту, платформної економіки та віртуалізації ринків. По-друге, у продовження обґрунтованого ринкового потенціалу репутаційного капіталу вагомим вектором є оцінка впливу екологічної, соціальної та корпоративної відповідальності (ESG-факторів) на формування довіри споживачів та інвесторів в агропромисловому й промисловому секторах. По-третє, розвиваючи інституціональний підхід, наукового інтересу набуває аналіз трансформації репутації як неформального інституту в умовах децентралізованих мережевих взаємодій і блокчейн-технологій, де довіра структурується через смарт-контракти. Наостанок, зважаючи на глобальні та локальні кризи, критично важливим є поглиблення безпекового виміру репутації на мікро- та макрорівнях. Це передбачає розробку проактивних стратегій мінімізації цифрових репутаційних ризиків, протидії дезінформаційним загрозам, а також формування концептуальних засад відновлення міжнародного репутаційного капіталу держави та її інвестиційної привабливості у поствоєнний період.

Список використаних джерел:

1. Аранчій Д. С. Інвестиційна привабливість як чинник забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2020. № 69. С. 112–117.

2. Венгуренко Т. Г., Плахотнюк В. В. Аналіз інвестиційної привабливості України. Бізнес Інформ. 2020. № 4. С. 103–111.

3. Волощук В. Р., Волощук Ю. О., Іванишин О. В. Інвестування інноваційного розвитку підприємств. Інноваційна економіка. 2020. № 3–4. С. 156–162.

4. Гайдуцький А. П. Інвестиційна політика в Україні: сучасний стан та напрями вдосконалення. Стратегія розвитку України. 2022. № 1. С. 15–21.

5. Гурова К., Мельничук М., Пащенко А. Оцінювання інвестиційної привабливості малого підприємства. Економіка та суспільство. 2021. № 32. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-77

6. Козаченко Г. В., Лапко А. О. Інвестиційна привабливість підприємств: оцінка та стратегічне управління. Економіка і організація управління. 2020. № 2 (38). С. 45–52.

7. Крихівська Н. О. Методичні підходи до оцінювання інвестиційної привабливості підприємства. Фінанси України. 2021. № 6. С. 89–97.

8. Лакас В. Методичні підходи до оцінки інвестиційного забезпечення сталого розвитку регіонів України. Економіка та суспільство. 2024. № 61. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-149

9. Турленко Н. В., Лагодієнко Н. В., Алєксєйчук О. О. Економічний інструментарій впливу на інвестиційні процеси сталого розвитку агробізнесу. Вісник ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. Серія «Економічні науки». 2019. № 2. С. 166–176. DOI: https://doi.org/10.31359/2312-3427-2019-2-166

10. Лагодієнко В. В., Bogdanova M. V. Інвестиційна привабливість ресторанного бізнесу: теоретичні і практичні аспекти. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2023. Вип. 18. С. 106–113. DOI: https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.18.11

11. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2014. 376 с.

12. Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації: Наказ Міністерства фінансів України, Фонду державного майна України № 49/121 від 26.01.2001 р. URL: http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0121-01 (дата звернення: 16.04.2026).

13. Стахурська С. А. Методичні підходи до формування механізму інвестування інноваційного розвитку підприємства. Економіка та суспільство. 2022. № 40. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-49

14. Суханова А. Інвестиційна діяльність підприємств в Україні. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. № 17. URL: http://global-national.in.ua/issue-17-2017 (дата звернення: 15.04.2026).

15. Чернишова Г. М. Сучасні концепції формування інвестиційного клімату в Україні. Економіка та держава. 2019. № 5. С. 27–30.

Volodymyr SHALENYI
Ph.D. in Economics, Associate Professor,
Doctoral Student of the Department of Trade Entrepreneurship,
Commodity Science, and Business Management,
Odesa National Technological University,
Odesa, Ukraine
https://orcid.org/0000-0003-2671-4776
shalenyy19041980@gmail.com

Maksym BENYK
Postgraduate Student of the Department of Trade Entrepreneurship,
Commodity Studies and Business Management,
Odesa National University of Technology,
Odesa, Ukraine
https://orcid.org/0009-0007-4779-5444
maksim.benyk@gmail.com

APPROACHES TO ASSESSING INVESTMENT PROVISION FOR ENTERPRISE DEVELOPMENT

Abstract. *The article explores the theoretical and methodological principles and the applied tools for assessing investment support for enterprise development amid modern market turbulence. The relevance of the work lies in the rigid framework governing the functioning of business structures in the aftermath of the pandemic and martial law, which requires attracting investment as the primary source of modernization, digitalization, and post-war recovery. It is established that investment support is a key determinant of strategic development and directly depends on the alignment of the enterprise's parameters with capital donors' expectations. The leading factors influencing a firm's investment attractiveness are grouped into financial, operational, institutional, and socio-economic categories. The scientific novelty of the study lies in the comprehensive comparative analysis and classification of international and domestic project evaluation methods. Within the framework of macro-, meso-, and micro-level analysis, the approaches of credit agencies (Fitch, S&P, Moody's), IFC, World Bank (Doing Business) tools, and the author's models are characterized. Critical shortcomings of the existing tools were identified, including failures to account for industry-specific factors (for example, the lack of land-use indicators for the agricultural sector) and internal contradictions among coefficients within liquidity and autonomy groups. It has been shown that traditional financial analysis is insufficient for objective diagnostics of startups and innovative initiatives, necessitating the integration of informal logical criteria, such as reputational, social, and intellectual capital. The practical significance of the work is evident in its detailed examination of the economic and analytical characteristics of dynamic assessment methods and the adaptation of T. V. Mayorova's rating system. A five-level scale of compliance with normative values (from high to poor) is proposed, serving as an explicit signal to management and investors about the feasibility of financing and the associated risks. The conclusions formed allow optimizing strategic planning processes and increasing the overall competitiveness of national business entities.*

Keywords: *investments, investment support, enterprise development, investment attractiveness, methodological approaches, enterprise, investment climate, assessment, influencing factors.*

Надійшла до редакції: 01.05.2026
Пройшла рецензування: 15.05.2026
Прийнята до друку: 22.05.2026
Опублікована: 29.05.2026